

Čudoviti um z Bleda in Fantom iz opere

✉ Tatjana Pintar

Blejski Fantom iz opere je izvirna glasbeno-gledališka predstava v izvedbi skupine Čudoviti um, ki deluje v okviru Kulturnega društva DO RE MI. Člani skupine so štirje mladostniki z motnjo avtističnega spektra, učenci klavirja v Glasbenem centru DO RE MI.

Po premieri, ki je bila na Blejskem gradu marca 2016 letos, so gostovali v Ljubljani, Mariboru, Izoli, Kopru ... Oktobra so nastopili v Dubrovniku na *Kongresu otroških nevrologov Mediterana*, kaže se jim pot v Beograd ter po več slovenskih osnovnih in srednjih šolah.

Nuša Piber, ravnateljica *Glasbenega centra DO RE MI* in mentorica učencev,

je v napovedi pred premiero povedala, da predstava vsem sodelujočim veliko pomeni in je zanje kot popek vrtnice, na katerega so leta čakali, da se odpre. In v petdesetminutni predstavi čudoviti cvet, ki se odpre, poslušalcem resnično vzame dih in jih gane do solz.

Vse od prihoda štirih pianistov s klobuki, med pripovedovalčevimi razmišljanji, fantomovimi nemimi kriki, usklajenimi melodijami klavirskih duetov pa do zadnjega priklona vseh sodelujočih je v dvorani moč čutiti bolečo dvojnost sodobne in pretekle resničnosti. Predstava je kot lik fantoma – v isti sapi junaško šibka, zmagovito popustljiva in silovito nežna. Predvsem pa prodorna. In ostane tam, kamor je namenjena. Zasedra se v srce in dušo.

Glasbo iz znanega istoimenskega angleškega muzikala skladatelja A. L. Webbra in nekoliko manj znano literarno delo francoskega pisatelja G. Leroux so blejski kulturniki povezali

v novo, edinstveno umetniško in čustveno-duhovno doživetje.

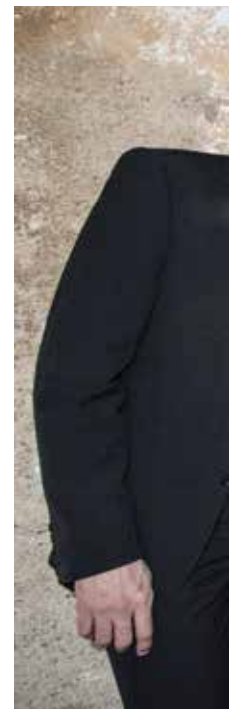
Predstavo je idejno zasnoval Primož Kerštanj, ki je tudi eden od mentorjev mladih pianistov, scenarij in besedilo je po literarni predlogi napisala Tatjana Pintar, za kostume in fantomske piškote je poskrbela Katrcia Horvat. Skladbe na dveh klavirjih izvajajo mladostniki z motnjo avtističnega spektra, vsi učenci *Glasbenega centra DO RE MI*: Nal Frankovič (16 let), Matic Jensterle (22 let), Bor Maltar (14 let) in Jernej Arko (14 let). Gledališki del odlično interpretira igralec Gaber Trseglav.

Predstava je posebna Zaradi glasbe

Vse skladbe se izvajajo na dveh klavirjih, štiriročno, songi so znani, glasba gre v uho. Muzikal in film, posnet po njem, predstavitev skladatelja A. L. Webbra in drugih njegovih del ter

Foto: arhiv Tatjana Pintar

obdobja lahko služijo za pripravo na ogled predstave ali pogovor po njej.

Zaradi glasbenikov

Pianisti so mladi fantje z velikim talentom, stari od 14 do 22 let, ki so lahko zgled vrstnikom, kako z veseljem in žarom uživati v izvajanju glasbe in kako sprejeti aplavz.

Zaradi zgodbe

Povzeta je po istoimenskem francoskem romanu z začetka 20. stoletja in ima močno sporočilo. Ponuja razmislek o drugačnosti in sprejemanju drugačnih s strani družbe normalnih, pa tudi soočenje z lastnim izstopajočim, nenormalnim videzom oziroma oblikovanjem identitete slehernika. Razmislek o upravičenosti (zlo)rabe znanja, spretnosti in moči za slabe ali ozko egoistične namene. Pri pouku odpira možne povezave s sodobnimi mladinskimi književnimi deli (R. J. Palacio: Čudo, MK 2014).

Zaradi igre in igralca

Dramski igralec Gaber Trseglav (poznani tudi s televizijskih zaslonov, sicer pa zaposlen v MGL) se izmenjuje v vlogi pripovedovalca in fantoma. Z

odlično igro na več mestih subtilno in spoštljivo nakaže vzporednice med fantomom in fanti ter z nemo igro tudi gledalce pusti brez besed.

Zaradi vzgoje in osveščanja

Štirje mladi fantje, pianisti z motnjo avtističnega spektra, dokazujejo, da so kljub svoji nezmožnosti običajnega mladostniškega življenja v sebi odkrili talent in ga s trudom in visoko stopnjo motivacije razvijajo. Da je v to vredno vložiti čas in energijo, da ni lahko, a da jim prav vztrajnost lahko pomaga pri bogatejšem in lepšem življenju. To je njihov prispevek k lepšemu svetu. Fantje osvojijo srca poslušalcev in tako sebi kot ljudem s posebnimi potrebami rahljajo družbeno mrežo, da vse bolj postajajo njen enakopravni del.

Zaradi poklona in spodbude specialnim in drugim pedagogom ter staršem

Učitelji ob predstavi živo (za)čutijo, da je vsak otrok vreden, da se zmore učiti z lastnega izhodišča in da potrebuje spodbudno okolje. Učitelj ob predstavi svojo vlogo začuti prav v njenem bistvu.

Želimo vam, da se Fantom dotakne tudi vas. Več na www.doremi.si. ■

O predstavi

Štirje avtisti so postali štirje avtorji in nas skupaj s krasno ekipo sodelavcev in z legendarno zgodbo spomnili, da je lepota v talentu, ne v videzu. Objeti koga od teh štirih fantov iz čisto posebnega Fantoma iz opere po koncu predstave je tako intenzivno doživetje, kot bi se srečali z dobitnikom olimpijske medalje. Krasen podvig, čaroben večer in lekcija, ki je ne pozabiš. Hvala in srečno pri rasti glasbenih in drugih darov!

*Tadeja Zupan Arsov,
založnica, producentka,
urednica*

Mali princ je rekel: "Če hočeš videti, moraš gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno." S temi besedami bi lahko povzel Fantoma in njegovo zgodbo. Pubertetnikom se nam velikokrat zdijo stvari 'kr neki', ta Fantom te zbudi. Izklopi ti razum in vklopi srce. Ta predstava ti pokaže, da je na svetu tudi nekaj več. In da nisi samo ti čuden, drugačen. Da je vsak od nas malo Fantom.

*Oskar Šubic,
dijak Gimnazije Kranj*

Kako težko je učitelju najti pot do potencialov in duše otroka z motnjo avtističnega spektra. A kako čudovito in vredno! Ustvarjalci predstave *Fantom iz opere* so jo z neskončno mero potrpežljivosti in dolgoletnim trudom našli in z njihovo pomočjo jo lahko odkrivamo tudi gledalci: učitelji, starši, znanci, naključni poslušalci. In se naučimo, da otrokom/mladim s posebnimi potrebami ne pomagamo s pomilovanjem, pač pa s smelim povabilom k aktivnosti v projektih, v katerih lahko zablestijo. Moja iskrena želja je, da bi nas čim več sprejelo ta navdih in izziv ter prispevalo svoj kamenček: tako bomo postajali vedno bolj prijazna, vedno bolj srčna in vedno bogatejša družba.

*mag. Irena Šubic Jeločnik,
profesorica angleščine*

Foto: arhiv Tatjana Pintar